

15 SPRENDIMŲ EUROPIETIŠKAI LIETUVAI

Jau 15 metų esame pilnaverčiai Europos Sąjungos nariai. Narystė ES mums suteikė daug galimybių ir apčiuopiamai geresnę gyvenimo kokybę, bet šiuo metu Lietuva kaip valstybė sulėtėjo ir net sustojo.

Šie Europos Parlamento rinkimai – išskirtinai svarbūs. Privalėsime pasirinkti tarp Mūsų Europos – atviros, vieningos, veiksmingos ir stiprios – ir tos, kurioje vyratų susiskaldymas, nacionalizmas, apsitvėrimas sienomis, kurioje neliktų solidarumo ir bendrų vertybių.

Mes, liberalai, tikime, kad susidurdami su vis naujais geopolitiniais ir vidaus politikos iššūkiais turime ne skaldytis, bet telktis ir dirbti, kartu ieškant sprendimų, kad užtikrintume daugiau europietišκών galimybių Lietuvoje ir Lietuvos pilnavertišką, visateisę narystę ES.

Mes, liberalai, esame europietiščiausia politinė jėga Lietuvoje! Liberalų vizija yra paremta laisva, demokratine, verslia ir vieninga Europa. Praėjus Lietuvos atkūrimo šimtmečio euforijai, mūsų pareiga užtikrinti, kad Lietuvos ateities šimtmetis be išimčių ir išlygų būtų europietiškas!

Tam pasiekti turime 15 konkrečių ir būtinų sprendimų europietišškai Lietuvai:

1. Lygios teisės ir galimybės

- Dabartiniame „Brexit“, augančio nacionalizmo ir populizmo kontekste, norime užtikrinti, kad visi mūsų piliečiai turėtų lygias teises pasinaudoti ES kuriama gerove ir laisvėmis - t. y. dirbti, mokytis ir laisvai judėti visoje ES. Sieksime geriausio įmanomo „Brexit“ susitarimo Lietuvos piliečiams ir europiečiams.
- Dviguba pilietybė – modernios Vakarų Europos bruožas. Sutelktos, o ne išskaidytos ir išsivaikščiojusios Lietuvos paveikslui sukurti turime žengti sąmoningą ir ryžtingą žingsnį – įtvirtinti dvigubos pilietybės galimybę mūsų žmonėms. Lietuviai, nusprendę gyvenimą kurti svetur, neturėtų prarasti Lietuvos pilietybės, priimdami kitą, o turėtų teisę ją išsaugoti. Tai privalome padaryti, idant išlaikytume gyvybiškai svarbų ryšį su tais bendrapiliečiais, kurie pasirinko gyvenimą už Lietuvos ribų.
- Moterų teisės yra žmogaus teisės. Sieksime faktinės lyčių lygybės užtikrinimo, vienodų teisių ir galimybių moterims ir vyrams visoje ES. Moterys turi gauti vienodą atlygį už tą patį darbą ir tas pačias pareigas.
- Smurtas lyties pagrindu – vis dar opi problema visoje ES. Sieksime, kad visos ES valstybės narės, įskaitant ir Lietuvą, ratifikuotų Stambulo konvenciją.
- Skatinsime kurti mechanizmus, kurie leistų tolygiau paskirstyti pareigas šeimoje ir palengvintų jaunų tėvų grįžimą į darbo rinką.
- Vaikų teisės yra žmogaus teisės. Kovosime už kiekvieno vaiko teises ir europietiškus standartus atitinkančias jų galimybes ugdymo ir švietimo srityse. Mūsų vaikai nusipelno geresnių galimybių ateičiai.
- Pagarba, kai dauguma gerbia mažumą, o mažuma - daugumą. Pasisakome prieš diskriminaciją lyties, amžiaus, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, priklausymo nacionalinei mažumai, negalios ar kitais pagrindais. Remiame ES masto Kovos su diskriminacija direktyvos kuo greitesnį priėmimą ir įgyvendinimą, ši direktyva yra būtina priemonė šiai problemai spręsti.

2. Demokratija ir ES ateitis

- Privalome stiprinti ir remti demokratiją, teisinę valstybę ir žiniasklaidos laisvę. Pasisakome už specialias sankcijas prieš tas valstybių vyriausybes tiek ES, tiek už jos ribų, kurios pamina ir varžo demokratines vertybes ir teisinius principus, negerbia žmogaus teisių.
- Tikime, kad rytdienos Europa turi būti grindžiama decentralizacija ir įvairove, o ne biurokratine našta ir pernelyg dideliu reglamentavimu. Reikia daugiau skaidrumo ES sprendimų priėmimo procese.
- Tvirtai pasisakome už tolimesnę ES integraciją – tose srityse, kurios neša naudą, bendrus pasiekimus ir stiprina ES pranašumą pasaulyje.

3. Naujos darbo vietos ir auganti ekonomika

- Nedarbas, o ypač jaunimo – viena opiausių Lietuvos ir ES problemų. Remsime naujų darbo vietų kūrimą per įvairias programas ir iniciatyvas bei mažinsime nedarbą.
- Sieksime palankesnės mokesstinės sistemos visoje ES, kad galėtume pritraukti investicijų ir sukurti geresnes sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms.
- Lietuvos ekonomika laimi iš laisvos prekybos. Todėl remsime laisvą ir taisyklėmis grįstą pasaulinę prekybą. Nepritariame D. Trampo ir jo administracijos protekcionizmui, sieksime naujų prekybos susitarimų su tokiomis partnerėmis kaip Naujoji Zelandija ir Australija ir, esant tinkamoms sąlygoms, derybų dėl naujo prekybos susitarimo su JAV atnaujinimo.
- Socialinė apsauga, užimtumas ir gyvenimo kokybė – svarbūs savo piliečiais besirūpinančios valstybės prioritetai. Turime skatinti užimtumą bei padėti integruoti į visuomenę žmones, atsidūrusius nepalankioje padėtyje. Sveikiname Europos socialinio fondo veiklą Lietuvoje, kurio investicijos padeda įsidarbinti ar įgyti kvalifikaciją. Reikia tikslingesnių iniciatyvų kompetencijų didinimui ir riboti finansavimą mažai efektyvioms programoms. Lietuva turi kuo sparčiau priartėti prie ES socialinės apsaugos standartų, kai rūpinamasi su sunkumais susiduriančiais piliečiais ne tik iš skurdžiausio, bet ir viduriniojo sluoksnio.
- Turime užtikrinti prioritetinę paramą vaikams auginančioms šeimoms, stiprinti ir gausinti vidurinį sluoksnį. Esame tikri, kad kiekvienas Lietuvos žmogus turi turėti galimybę tapti visavertės europietiškos bendruomenės, save priskiriančios viduriniajam sluoksniui, dalimi.
- Skatiname Europos Sąjungą investuoti į mokslinius tyrimus ligų prevencijai ir visuomenės sveikatą, skatinant sveiką ir judrų gyvenimo būdą.

4. Bendra ES užsienio ir saugumo politika

- Mums svarbi vieninga ir solidari ES užsienio politika. Sieksime bendros užsienio politikos Lietuvai rūpimais klausimais, tokiais, kaip pasipriešinimas Rusijos agresijai, parama Rytų partnerystės šalims, ypač asocijuotosioms ES partnerėms – Ukrainai, Sakartvelui ir Moldovai.
- Sveikiname Lietuvos įsitraukimą į bendras ES gynybos iniciatyvas – nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą gynybos srityje (PESCO). Tikime, kad tai yra reikšmingas indėlis į ES gynybą, gilinantis mūsų operacinę parengtį ir papildantis bendradarbiavimą su NATO. Pasisakome už Lietuvos prisijungimą prie Europos intervencijos iniciatyvos ir kuo aktyvesnį dalyvavimą joje.
- Pasisakome už kuo glaudesnį ES bendradarbiavimą karinių įsigijimų srityje, tikime, kad taip sutaupysime daug lėšų.

- Remiame didesnes investicijas gynybos pramonėje. Sieksime pritraukti mokslinių tyrimų ir gynybos pramonės investicijas į Lietuvą.
- Vystysime ES atsparumą hibridinėms grėsmėms ir dezinformacijai. Tvirtai remiame East StratCom antipropagandos grupės veiklą ir tolesnį jo stiprinimą Europos išorės veiksmų tarnyboje (EEAS).

5. Migracija ir sienų apsauga

- Sieksime išsaugoti europietišką gyvenimo būdą, t. y. išlaikyti pagrindines keturias judėjimo laisves: žmonių, prekių, paslaugų ir kapitalo. Kovosime už Šengeno erdvės sistemos išsaugojimą ir bendrų ES išorės sienų stiprinimą.
- Migracija – ne tik iššūkis, bet ir galimybė Lietuvai bei ES. Sieksime vieningos ES prieglobsčio politikos dabartinei pabėgėlių krizei spręsti – tokios, kuri atitiktų ES narių pajėgumus tinkamai priimti ir pilnavertiškai integruoti prieglobsčio ieškančius migrantus. Migracija į Lietuvą turi atspindėti mūsų darbo rinkos poreikius ir būti grindžiama ES humanitarinėmis vertybėmis.
- ES turi padidinti savo poveikį sprendžiant migracijos priežastis pagrindiniuose emigracijos regionuose, gerinant vystomojo bendradarbiavimo poveikį ir kovojant su organizuotu nusikalstamumu migracijos srityje, o taip pat spartinant nelegalių migrantų grąžinimo procedūras.

6. Klimatas ir aplinkosauga

- Nebeturime laiko delsti. ES turi rodyti lyderystę kovoje su klimato kaita. Norime išvystyti anglies dioksido pusiausvyrą išlaikančią ekonomiką. Iki 2030 m. ES turėtų sumažinti išmetamų šiltnamio dujų kiekį 55 procentais, lyginant su 1990 m. lygiu.
- Palaikome perėjimą prie žiedinės ekonomikos ir atsinaujinančių šaltinių. Galime suvartoti mažiau, sutaisyti, perdirbti ir panaudoti iš naujo. Lietuva privalo investuoti į naujas technologijas, mažinant klimato kaitos poveikį.
- Tikime, kad Lietuva turi būti ambicijų priekyje ir apsispręsti dėl terminų, kuomet pereisime prie gamtai draugiškų automobilių. Negalime sau leisti tapti senų automobilių sandėliu.
- Tarša ypač didelė problema miestų vietovėse, turime skatinti miestus tapti inovatyvesniais, mažiau taršiais ir labiau pritaikytais mūsų piliečiams.

7. Branduolinės saugos politika

- Sieksime, kad Baltarusijos Astravo atominės elektrinės (AE) statybų sustabdymas, reikiamų saugumo priemonių užtikrinimas pereinamuoju laikotarpiu ir visiškai uždarymas taptų vienu iš ES politikos prioritetų.
- Dėsime visas pastangas, kad Europos Sąjunga priimtų reikiamą teisinę bazę, tarp jų - naujai kuriamus EK finansinius instrumentus: Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo (NDICI) ir Europos branduolinės saugos (EINS), kuri užtikrintų, kad ES turėtų visus būtinus švertus dėl kaimynystėje naujai statomų ar jau veikiančių branduolinių jėgainių.

8. Europos energetikos sąjunga

- Sieksime rezultatyvaus ES Energetikos sąjungos užbaigimo ir jo pilno nuostatų laikymosi, visų pirma užtikrinant ES diversifikavimą ir kuo mažesnę priklausomybę nuo

vieno šaltinio, visų pirma Rusijos. Pritariame kuo spartesniam Lietuvos elektros tinklų sinchronizavimui su ES elektros tinklais, atsijungimui nuo BRELL energetinio žiedo, o taip pat dujotiekių sujungimui su Lenkija.

- Mums svarbus energijos vartojimo efektyvumas ir ES investicijos į atsinaujinančių išteklių energijos plėtrą.
- Pasisakome prieš tokius projektus, kaip dujotiečiai „Šiaurės srautas“ ir „Pietų srautas“, kurie kelia tiesioginę grėsmę pamatiniams Energetikos Sąjungos siekiams.

9. ES plėtra

- ES plėtros politika yra ES stabilumo ir klestėjimo visame Europos žemyne užtikrinimo politika.
- Tvirtai remiame Ukrainos, Sakartvelo ir Moldovos europines aspiracijas ir siekį ateityje tapti ES narėmis.
- Esame pasiryžę remti ir skatinti reikiamas reformas kandidatėse šalyse, siekiant jų tinkamo pasirengimo narystei ES. Sieksime, kad naujai steigiamas Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo instrumentas (NDICI) būtų maksimaliai efektyvus ir lankstus.
- Atsižvelgiant į esminį teisinės valstybės būklės pablogėjimą, pasisakome už derybų dėl Turkijos narystės ES sustabdymą.

10. Naujos galimybės per inovacijas ir skaitmenines technologijas

- Kovosime už investicijas į tyrimus, inovacijas ir skaitmeninius įgūdžius bei mokslinių tyrimų programos „Horizontas 2020“ tolimesnę plėtrą.
- Sieksime bendros skaitmeninės rinkos sukūrimo. Norime išnaudoti skaitmeninės ekonomikos ir naujų technologijų potencialą naujam darbo vietų kūrimui visuose regionuose.
- Skatinsime konkurenciją skaitmeninėje erdvėje ir neleisime kurtis monopoliams.
- Palaikome naudojimąsi interneto turiniu be sienų. Tariame „Ne“ geografiniam blokavimui, filtrams ir cenzūrai.
- Norime, kad nemokamas bevielis 5G internetas pasiektų visus Lietuvos kaimus ir miestelius. Užtikrinsime sėkmingą Europos Komisijos programos WiFi4EU sėkmingą įgyvendinimą Lietuvoje.
- Mes esame įsipareigoję užtikrinti ES piliečių asmens duomenų apsaugą. Remsime ES duomenų saugos sistemos užbaigimą, įskaitant el. privatumo (e-privacy) reglamentą, įtraukiant visus susijusius faktorius.

11. Patogi ir integruota infrastruktūra

- Dirbsime, kad užtikrintume maksimalų Lietuvos susisiekimą su ES geležinkeliais, taip suteikiant laisvę mūsų piliečiams keliauti po Europą lengviau ir pigiau. Sieksime sėkmingo „Rail Baltica“ transporto projekto užbaigimo ir ruožo Kaunas-Vilnius įtraukimo į „Rail Baltica“ projektą.
- Sieksime užtikrinti Lietuvos žmonių pilnavertį susisiekimą oro transportu visomis ES kryptimis.

12. Švietimas ir mokslas

- Kovosime dėl didesnių galimybių jaunimui. Tolesnis „Erasmus+“ programos finansavimas išliks mūsų prioritetu. Suteikdami galimybes jaunimui studijuoti užsienyje,

mokytis ar įgyti darbo patirties, suteiksime sąlygas jiems lengviau įsitvirtinti darbo rinkoje ir plėsimė savo piliečių akiratį.

- Skatinsime žmones mokytis visą gyvenimą, investuojant į jų kvalifikacijos kėlimą. Sieksime, kad EK pateiktų pasiūlymus, savo turiniu panašius į „Erasmus“ programą užimtumo ir profesinio mokymo srityje.
- Privalu didinti investicijas į mokslinius tyrimus ir pasiekti 2 proc. investavimą nuo Lietuvos BVP šioje srityje iki 2025 metų.

13. Kultūra ir menas

- Sieksime didesnio jaunimo įsitraukimo į visuomenės gyvenimą. Turime investuoti į piliečių ir nevyriausybinų organizacijų plėtrą.
- Remsime meno ir kultūros sektoriaus vystymąsi Lietuvoje ir ES.
- Sieksime, kad „Kaunas - Europos kultūros sostinė 2022 m.“ būtų matomas ir girdimas visoje Europoje.

14. Sanglaudos politika ir regionų plėtra

- ES Sanglaudos politika mums yra gyvybiškai svarbi, nešanti didelę naudą bei mažinanti atskirtį valstybėse ir regionuose. Sieksime, kad Sanglaudos politika būtų efektyvi, veiksminga ir orientuota į regionų plėtrą. Manome, kad daugiau ES lėšų privalo būti nukreipta ne į „betoną“, bet į žmones, jų įgūdžius ir darbo vietų kūrimą.
- Remiame ES Sanglaudos politikos reformą, siekiant „Europa 2020“ augimo tikslų įgyvendinimo. Norime užtikrinti didesnę Sanglaudos politikos lankstumą, remdami dalinį finansinių lėšų pervedimą į naujas priemones, tokias, kaip programą „InvestEU“, Struktūrinės paramos programą (SSP), Europos infrastruktūros tinklų priemonę (CEF). Taip pat sieksime užtikrinti atitinkamą dalį ES struktūrinių ir investicinių fondų (ESI) valstybių narių lygyje, atitinkančią kiekvienos valstybės investicijų poreikį. Sieksime šių fondų diferenciacijos regionuose – tam, kad jie atspindėtų kiekvienos vietos poreikius. Tikime, kad didesnis dėmesys paskoloms, o ne subsidijoms turėtų padidinti projektų kokybę ir atgrasyti nuo pernelyg didelės priklausomybės nuo subsidijų.
- Siekiame sumažinti biurokratinę naštą ir supaprastinti ES lėšų naudojimą – nustatyti bendras visiems Europos struktūrinėms ir investicijų fondams taikytinas taisykles bei supaprastinti apskaitos tvarką, aktyviau naudojant skaitmenines technologijas („e-sanglauda“).
- Remiame ES sprendimą Lietuvą pagal NUTS II klasifikaciją suskirstyti į du regionus: Vilniaus ir likusios Lietuvos. Taip užtikrinsime papildomą ES paramą regioninės plėtros srityje Lietuvos daliai be sostinės. Tokiu būdu padidinsime Lietuvos ekonominę, socialinę plėtrą ir suteiksime naujas galimybes.
- Žemės ūkio srityje sieksime užtikrinti, kad mokėjimai Lietuvos ūkininkams kuo greičiau pasiektų Vakarų Europos standartus.

15. Skaidri monetarinė sąjunga ir biudžetas

- ES Bankų sąjungos užbaigimas bei Europos Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) reforma yra prioritetinės sritys. Tik taip padidinsime savo atsparumą ateities ekonomikos sukrėtimams, užtikrinsime ir palaikysime ekonominį stabilumą ir augimą.
- Stiprus ir stabilus euras yra ilgalaikio ES konkurencingumo pagrindas.
- Norime užtikrinti efektyvesnę ir skaidresnę ES lėšų valdymą.
- Remiame ekonomikos reformos pasiūlymą, pagal kurį ES gali suspenduoti finansavimą toms valstybėms narėms, kurios nesilaiko ES ekonomikos taisyklių. Siūlome

griežtai susieti ES finansavimą su ES fiskalinių taisyklių, struktūrinių reformų ir šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimu. Tam turėtų būti sukurtas ir efektyvus sankcijų mechanizmas.

- Sieksime, kad ES biudžetas atitiktų Lietuvos piliečių poreikius ir atspindėtų ES interesus.

LIBERALŲ SAJŪDIS - EUROPIETIŠKIAUSIA LIETUVOS POLITINĖ JĖGA!
